

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ**
Број: 401-00-00103/2019-01/2
Београд, 28. јун 2019. године

На основу члана 9. став 1. тач. 1) и 3) и члана 13. ст. 1, 2. и 5. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 18/09) и чл. 136. и 137. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, број 18/16), у поступку претходне контроле, покренутом на основу пријаве државне помоћи 100 Број: 425-03-00002/2019-а од 28. маја 2019. године, коју је поднела Служба Координационог тела Владе Републике Србије за општине Прешево, Бујановац и Медвеђа, са седиштем у Београду, улица Булевар Михајла Пупина број 2, Комисија за контролу државне помоћи на 161. седници, одржаној 28. јуна 2019. године, доноси

РЕШЕЊЕ

I ДОЗВОЉАВА СЕ државна помоћ која се додељује на основу Програма мера о распореду и коришћењу средстава за субвенције привредним субјектима у приватном власништву у 2019. години у општинама Прешево, Бујановац и Медвеђа, за суфинансирање пројеката микро, малих и средњих привредних друштава и предузетника који имају тенденцију раста и новог запошљавања.

II На суфинансирање пројеката у области развоја пољопривреде и производње хране за задруге, мала и средња привредна друштва и предузетнике који су регистровани за области примарне пољопривредне производње, не односе се одредбе Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 51/09) .

III Ово решење објавити на интернет презентацији Комисије за контролу државне помоћи.

Образложење

Поступајући у складу са чланом 3. став 2. Уредбе о начину и поступку пријављивања државне помоћи („Службени гласник РС“, број 13/10), Служба Координационог тела Владе Републике Србије за општине Прешево, Бујановац и Медвеђа (у даљем тексту: Подносилац пријаве) је Дописом 100 Број: 425-03-00002/2019-а од 28. маја 2019. године, доставила Комисији за контролу државне помоћи (у даљем тексту: Комисија) Општи образац пријаве државне помоћи (у даљем тексту: Пријава). Као пратећи прилог поменутих образаца, достављен је Предлог програма мера о распореду и коришћењу

средстава за субвенције привредним субјектима у приватном власништву у 2019. години у општинама Прешево, Бујановац и Медвеђа (у даљем тексту: Програм).

Предмет Пријаве

Предмет Пријаве и процене Комисије представља Програм мера о распореду и коришћењу средстава за субвенције привредним субјектима у приватном власништву у 2019. години у општинама Прешево, Бујановац и Медвеђа (у даљем тексту: Програм), који се доноси на основу члана 43. став 3. Закона о Влади („Службени гласник РС“, бр. 55/05, 71/05-исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12-УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18), а у вези са чланом 8. Закона о буџету Републике Србије за 2019. годину („Службени гласник РС“, број: 95/18).

Стога, Комисија је на основу Пријаве, приступила идентификацији даваоца државне помоћи, потенцијалних корисника, односно свих оних који имају право да поднесу пријаву за доделу средстава подстицаја, инструмента доделе државне помоћи, планираног трајања, износа, интензитета, циља као и других околности које су од значаја за утврђивање правилног и потпуног чињеничног стања.

Опис државне помоћи

Програмом је предвиђено суфинансирање пројеката, који ће допринети развоју економских потенцијала општина Прешево, Бујановац и Медвеђа и повећању производње микро, малих и средњих привредних друштава, предузетника и пољопривредних задруга.

Специфични циљеви који би требало да се остваре реализацијом мера предвиђених програмом су: подршка унапређењу производње и конкурентности микро, малих и средњих привредних друштава, предузетника и пољопривредних задруга ради повећања запошљавања и економског раста, подршка развоју микро, малих и средњих привредних друштава, предузетника и пољопривредних задруга у циљу одрживог коришћења природних и створених потенцијала за развој пољопривреде и производњу хране, оснаживање микро, малих и средњих привредних друштава, предузетника и пољопривредних задруга за ефикасније повезивање на локалном, регионалном, националном и међународном тржишту, повећање раста микро, малих и средњих привредних друштава, унапређење конкурентности на домаћем и страним тржиштима и унапређење производње намењене извозу или супституцији увоза.

Давалац државне помоћи је Република Србија, а предлагач прописа који представља правни основ за доделу државне помоћи је Служба Координационог тела Владе Републике Србије за општине Прешево, Бујановац и Медвеђа.

Привредни субјекти који остварују право на доделу средстава на основу Програма су правна лица која се баве производњом и пружањем услуга, категорисана као микро, мала и средња привредна друштва у складу са чланом 2а Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13 и 119/14 – у даљем тексту: Уредба), регистрована у Агенцији за привредне регистре а који имају седиште на територији општина Прешево, Бујановац и Медвеђа.

Програмом су предвиђени специфични услови које привредни субјекти морају да испуне. Услови су да један привредни субјект може поднети највише једну пријаву предлога пројекта за средства за финансирање пројекта, да његово седиште мора бити на територији наведених општина најкасније од 2017. године. Право на доделу средстава немају учесници на тржишту који су добили средства у току 2016. и 2018. године, док они који су користили средства у периоду 2012.-2015. година имају право пријаве на конкурс у 2019. години. Поред тога, овим условима је предвиђено да ће предност имати привредни субјекти који нису раније добијали средства.

Према Програму, државна помоћ у виду субвенција није намењена за активности и пројекте за које је већ одобрен неки вид државне помоћи, трајна обртна средства, пројекте појединачних регистрованих пољопривредних газдинстава, пројекте повезане са политичким партијама као и за пројекте у вези са: дуванском индустријом, производњом дестилованих алкохолних пића, клађењем и коцкањем, оружјем и муницијом.

Приликом одређивања висине (интензитета) средстава која се могу одобрити Програмом је предвиђено да се средства одобравају у висини од 60% до 70% нето трошкова набавке повезане се новим производним капацитетима, унапређењем производње и пружања услуга и то у зависности од тога да ли се ради о додели средстава средњим, малим или микро привредним субјектима или предузетницима.

Укупан планирани износ средстава по Програму је 40.000.000,00 динара. Од укупног износа од 40.000.000,00 динара намењеног за све три општине, за меру суфинансирања пројекта за развој пољопривредне задруге, микро, мала и средња привредна друштва и предузетнике који су регистровани за обављање примарне пољопривредне производње је предвиђено 20% односно 8.000.000,00 динара. Преосталим износом од 32.000.000,00 (80%) динара, суфинансирају се пројекти микро, малих и средњих привредних друштава и предузетника који имају тенденцију раста и новог запошљавања.

Опредељени износ ће се распоређивати за привредне субјекте у следећим износима: 1) у општини Прешево у укупном износу од 15.400.000,00 динара, 2) у општини Бујановац у укупном износу од 16.600.000,00 динара и 3) у општини Медвеђа у укупном износу од 8.000.000,00 динара. Средства ће се додељивати путем субвенција. Уколико не буде довољно пројекта за финансирање у једној општини, средства ће бити трансферисана и искоришћена за реализацију пројекта из преостале две општине.

Давалац је навео да је процењени број корисника државне помоћи од 11 до 50 и да је инструмент доделе државне помоћи је субвенција, при чему је планирано да државна помоћ траје од јуна 2019. године, односно од дана доношења Закључка Владе којим се усваја Програм, до краја 2019 године.

Минимални износ државне помоћи који може бити додељен по појединачном кориснику не може бити мањи од 300.000,00 динара (без пореза на додату вредност), а укупан износ државне помоћи који може бити додељен појединачном кориснику је 3.000.000,00 динара (без пореза на додату вредност) и то у случају ако је у једном предлогу пројекта

комбинована пријава за обе активности малих и средњих привредних друштава и предузетника из области прерађивачке, грађевинске и рециклажне индустрије, која се доминантно баве производњом за пројекте за набавку опреме за потребе повећања капацитета постојеће производње, повећања продуктивности и квалитет или обезбеђења више фазе прераде производа као и за пројекте за набавку опреме за потребе производње новог производа, производа више нето додате вредности, повећања могућности извоза, односно супституције увоза или проширења тржишта продаје или побољшања тржишне позиционираниости, набавку опреме за израду нове амбалаже производа или новог паковања производа, набавку опреме за реализацију услуга.

Програмом је предвиђено да Служба Координационог тела Владе Републике Србије за општине Прешево, Бујановац и Медвеђа врши директна плаћања по профактури добављачу односно испоручиоцу, којег изабере корисник средстава.

Програмом је предвиђена кумулација државне помоћи тако што се средства сваком појединачном кориснику додељују уз поштовање максималног дозвољеног интензитета државне помоћи у односу на оправдане трошкове, уз испуњење услова да потенцијални корисници средстава претходно нису, за исте намене, користили неки вид државне помоћи која потичу из буџета Републике Србије, буџета локалне самоуправе или донаторских организација.

Средства корисницима државне помоћи не могу да буду додељена за: заостале обавезе по основу такси, пореза, зајмова и рата за отплату кредита, трошкове гаранција, полисе осигурања, камате, трошкове банкарског пословања, обуке, сертификацију производа, курсне разлике, царинске и административне трошкове, кредитирање трећих лица, консултантске услуге, трошкове израде предлога пројеката и прикупљање докумената за пријаву на конкурс, трошкове транспорта опреме, трошкове вештачења, обуке запослених и друге услуге у вези са реализацијом пројекта.

Средства су намењена суфинансирању пројеката чији је циљ: отварање нових производних капацитета, унапређење производње, производних услуга и конкурентност микро, малих и средњих привредних друштава и предузетника у циљу економског раста и повећања запошљавања, повећање капацитета за производњу, развој нових производа и повећање производње производа више нето додате вредности, оснаживање микро, малих и средњих привредних друштава и предузетника за ефикасније повезивање на локалном, регионалном, националном и међународном тржишту, повећање капацитета за производњу, за могућег повећања извоза односно супституцију увоза, унапређење енергетске ефикасности у производњи, односно смањење потрошње енергије по јединици производа.

На крају, Програмом је предвиђено да су привредни субјекти у обавези да финансирају преостали део набавке, повезане са новим производним капацитетима, унапређењем производње и пружања услуга, из сопствених средстава, из средстава која не потичу из буџета Републике Србије, буџета локалне самоуправе или донаторских организација.

Налаз и оцена Комисије:

Комисија је на 161. седници, одржаној 28. јуна 2019. године, разматрала достављену документацију, на основу чега је закључено да је Пријава потпуна у смислу члана 2. став 1. тачка 4) Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 51/09 – у даљем тексту: Закон). Имајући у виду дефиницију постављену чланом 2. став 1. тачка 1) Закона, ради утврђивања постојања државне помоћи у смислу наведене одредбе, Комисија испитује испуњеност следећих (кумулативних) услова: а) да мера мора бити додељена путем државних (јавних) средстава, б) да мора омогућити економску предност учеснику на тржишту, в) те да је мера селективне природе која г) нарушава или може нарушити конкуренцију.

Имајући у виду податке који су достављени у Пријави, тј. да корисници нису унапред одређени (познати), као и то да се Програмом уређују критеријуми, услови и начин под којим би потенцијални корисници добијали подстицајна средства, Комисија сматра да Програм може представљати шему државне помоћи у смислу члана 12. Закона.

Анализирајући испуњеност услова који се односе на постојање стварног или потенцијалног јавног расхода или умањеног остварења јавног прихода, овај критеријум је јасно испуњен будући да се Програм финансира из буџета Републике Србије, путем доделе бесповратних средстава, односно путем инструмента помоћи у облику субвенције. Стога, јавна подршка додељена на основу шеме омогућава привредним субјектима умањење трошкова које би иначе морали да снесу, чиме остварују одговарајућу предност на тржишту. Имајући у виду да су Програмом постављени одређени квалитативни и квантитативни услови, Комисија је става да се мера као таква не може сматрати општом, хоризонталном мером. Сходно томе, само учесници на тржишту који испуњавају све квалификаторне услове ће остварити одређену економску предност у односу на своје конкуренте који их не испуњавају, што потврђује селективност такве мере без обзира на делатност или сектор привреде којем учесник на тржишту припада.

Имајући у виду предвиђену алокацију одређеног износа на активности у вези са пољопривредом (20% укупног износа), Комисија констатује да у односу на укупан износ средстава износ државне помоћи износи 32.000.000 динара.

Приликом оцене Програма, и јасно одређивање конкретних општина, од нарочитог значаја за Комисију представља околност да Програм има за циљ промоцију економског развоја и оживљавање територија општина које су сврстане у четврту групу недовољно развијених јединице локалне самоуправе са степеном развијености испод 60% републичког просека¹. Наиме, стопа незапослености у Републици Србији износи 13,5 % и да је бруто домаћи производ (у даљем тексту: БДП) по становнику од 677.000 динара, односно да просечна вредност БДП-а износи 36% вредности БДП-а Европске уније. Поред тога, БДП по

¹ Уредба о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе за 2014. годину („Службени гласник РС“, број 104/14)

становнику за Пчињски округ, у коју спадају Прешево и Бујановац, износи 256.000 РСД, док БДП за Јабланичку област износи 278.000 РСД а којој припада Медвеђа.

Сходно претходном, Комисија сматра да Програм доприноси постизању општег интереса у оној мери у којој се она односи на добро дефинисани регион у контексту неусклађености у развоју подручја, те као таква је у складу са чланом 5. Закона².

Анализирајући природу Програма, његов циљ, намену и квалификаторне околности, а нарочито да су средстава подстицаја намењена за инвестициона улагања у одређеној географској средини, Комисија сматра да је неопходно оценити усаглашеност истог са правилима о регионалној инвестиционој државној помоћи, прописаним чл. 7 – 14. Уредбе.

Из достављене документације произилази да су корисници државне помоћи микро, мала и средња привредна друштва, категорисана у складу са чланом 2а Уредбе, као и предузетници, регистровани у Агенцији за привредне регистре за области производње и услуга у сектору: рударства, прерађивачке индустрије, снабдевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизације, снабдевања водом, управљања отпадним водама, контролисања процеса уклањања отпада и сличних активности, као и у сектору грађевинарства и који имају седиште на територији општина Прешево, Бујановац и Медвеђа. Такође, Програм предвиђа да корисници не могу бити привредни субјекти у тешкоћама, као ни привредни субјекти који обављају делатност у секторима: челика, синтетичких влакана и угља. На основу наведеног, Комисија оцењује да су испуњени услови из члана 7. став 2. Уредбе.

С обзиром на то да је предвиђена висина (интензитет) државне помоћи до 70% оправданих трошкова за мала привредна друштва и предузетнике (без пореза на додату вредност), односно до 60% оправданих трошкова за средња привредна друштва (без пореза на додату вредност), испуњен је и услов из члана 8. став 2. Уредбе.

Комисија је утврдила и то да се државна помоћ додељује за почетна инвестициона улагања у материјалну имовину, односно ради набавке опреме за потребе: повећања капацитета постојеће производње, повећања продуктивности и квалитета или обезбеђења више фазе прераде производа, производње новог производа, као и за опреме потребне за реализацију услуга, а у циљу обезбеђења економског раста и повећања запошљавања, што је у складу са чланом 2. тач. 10) и 11), чланом 7. став 1. тачка 1) и чланом 9. став 1. Уредбе.

Предвиђени максимални износ државне помоћи који може бити додељен по појединачном кориснику је до 3.000.000,00 динара, без пореза на додату вредност, а преостали износ средстава привредни субјекти су у обавези да финансирају из сопствених извора, односно

² Неопходно је истаћи да Република Србија у односу на Европску Унију проглашена за регион А (недовољно развијено подручје), и сходно члану 73(7)(а) Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране (Закон о потврђивању Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС – Међународни уговори“, број 83/08 – у даљем тексту: ССП)), којим је прописано да ће се Република Србија сматрати подручјем идентичним подручјима Европске уније која су описана у члану 87(3)(а) Уговора о оснивању Европске заједнице.

из средстава која не потичу из буџета Републике Србије, буџета локалне самоуправе или донаторских организација. Такође, Програмом је предвиђено да почетне инвестиције и новоотворена радна места повезана са овим инвестицијама морају опстати у истом подручју, односно региону, најмање три године након завршетка пројекта. Наведено је усклађено са условима који проистичу из члана 14. став 1. и 2. Уредбе.

Оцењујући циљ Програма, у виду повећања могућности извоза, односно супституције увозу, Комисија је узела у обзир чињеницу да се средства додељују искључиво ради започињања обављања нове пословне делатности, односно проширење постојеће делатности, диверсификацију постојећег производног програма у нове и додатне производе и битне промене у целокупном производном процесу постојеће делатности. Сходно томе, Комисија је утврдила да се Програмом не финансира извоз у контексту умањења извозних трошкова који утичу на крајњи износ јединичне цене производа или услуге, већ на индиректне активности у контексту проширења или отпочињања производње роба и услуга које имају извозни потенцијал.

Узимајући у обзир наведено, Подносилац пријаве је у довољној мери приказао да се јавним финансирањем мера предвиђених Програмом остварују циљеви јавне политике, те да је јавно финансирање неопходно и пропорционално. Такође, наведеним мерама се утиче на унапређење развоја одређених привредних делатности или одређених привредних подручја у Републици Србији, што омогућава равномеран регионални развој а да се тиме озбиљно не нарушава, нити постоји претња озбиљном нарушавању конкуренције на тржишту. Стога, имајући у виду да су одредбе Програма као шеме државне помоћи у потпуности усаглашене са одредбама Уредбе којима су прописана правила за доделу регионалне инвестиционе државне помоћи, Комисија је донела одлуку као у ставу **I диспозитива овог решења.**

Имајући у виду да је 20% од укупног предвиђених средстава намењена суфинансирању пројеката за развој пољопривреде за задруге, мала и средња привредна друштва и предузетнике који су регистровани за обављање примарне пољопривредне производње, а чије су активности усмерене на одрживост коришћења природних и створених потенцијала за развој и унапређење сировинске базе за повећање производње млека, меса, воћа и поврћа и друге биљне производње, Комисија констатује да се наведено према члану 1. став 2. Закона односи на пољопривредне и производе рибарства. Стога, Комисија је одлучила као у ставу **II диспозитива овог решења.**

Имајући у виду конкретну управну ствар, Комисија напомиње да је одлучивала на основу података садржаних у Пријави, у вези са којом је, за тачност, веродостојност, истинитост и потпуност података наведених у Општем обрасцу пријаве државне помоћи и пратећој документацији која чини њен саставни део, одговоран Подносилац Пријаве, тј. давалац државне помоћи.

Комисија је, у складу са својим надлежностима, оценила усклађеност државна помоћ са правилима за доделу државне помоћи, у циљу заштите слободне конкуренције на тржишту, при чему даља контрола трошења јавних средстава и коришћење тих средстава је на даваоцу државне помоћи, који је истовремено у обавези да врши надзор да ли

корисник државне помоћи троши средства у предвиђеном износу и за намену за коју су му та средства додељена.

У циљу обезбеђивања транспарентности а у складу са чланом 9. став 1. тачка б) Закона, Комисија је одлучила као у **ставу III диспозитива**.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема.

За подношење тужбе плаћа се судска такса у износу од 390 динара прописана Законом о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/94, 53/95, 16/97, 34/01 - др. закон, 9/02, 29/04, 61/05, 116/08 - др. закон 31/09, 101/11, 93/12, 93/14, 106/15 и 95/18).

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Владимир Антонијевић

Достављено:

- Служби Координационог тела Владе Републике Србије за општине Прешево, Бујановац и Медвеђа
- Архиви